

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C

Dansk
Sygeplejeråd

Att. Center for Handicap og psykisk sårbarhed

Den 15. september 2017
Ref.: HBB
Medlems nr.:
Sagsnr.:

Høring vedr. forslag til nationale retningslinjer for forebyggelse af voldssomme episoder på botilbud og forsorgshjem.

Dansk Sygeplejeråd vil gerne indledningsvis takke for muligheden for at afgive høringssvar og der igennem bidrage til yderligere at kvalificere Socialstyrelsens retningslinjer for forebyggelse af voldssomme episoder på botilbud og forsorgshjem.

Det overordnede billede er, at afsættet er relevant og en opbygning med gruppering af retningslinjerne inden for de tre områder: Forebyggelse, håndtering og læring, fungerer godt.

Et helhedsperspektiv i forhold til forebyggelse af voldssomme episoder er en tilgang, som Dansk Sygeplejeråd er enig i. Der er store potentialer i at involvere borger og pårørende som aktive samarbejdspartnere i såvel den sundhedsfaglige som socialfaglige indsats. Den borgeroplevede sammenhæng er afgørende for at skabe tryghed og reducere psykisk belastende situationer, der kan resultere i voldssomme episoder.

Arbejds miljøfokus

Helhedsperspektivet er desværre ikke helt så tydeligt i retningslinjerne, når det kommer til at koble faglighed og arbejdsmiljø. Det er nævnt, at det generelle arbejdsmiljø har betydning for det faglige arbejde, men i øvrigt er der en tendens til, at arbejdsmiljødelen kommer til at fremstå som et appendix.

Forebyggelse af vold og trusler handler i vid udstrækning om den faglighed og de kompetencer, som medarbejderne bringer i spil sammen med borgerne/beboerne. Men det handler også om at arbejde med faktorer i arbejdsmiljøet. Et eksempel på hvor denne kobling er oplagt, men fraværende, er retningslinje 2 om risikovurdering. Her kunne med fordel henvises til bl.a. bekendtgørelse 559 om arbejdets udførelse, AT-vejledning 1.7.1 om oplæring og instruktion og AT-vejledning D.1.1-3 om arbejdspladsvurdering. I flere af retningslinjerne

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

kunne der også med fordel henvises til materiale fra Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig Administration samt Videnscenter for Arbejdsmiljø.

Dansk Sygeplejeråd finder det problematisk, at Socialstyrelsen i sine formuleringer, kan komme til at skabe usikkerhed om, hvad der er krav i henhold til arbejdsmiljølovgivning og hvad der er anbefaling, som det fx er tilfældet i retningslinje nr. 6.

Sundhedsfagligt fokus

Helhedsperspektivet kunne også styrkes ved i større udstrækning af indtænke det sundhedsfaglige perspektiv i det voldsforebyggende arbejde. Beboer på bosteder og forsorgshjem har ofte også somatiske problemstillinger. Det kan være vanskeligt at tolke beboerens symptomer på en evt. forværring af en somatisk lidelse, men den kan være en afgørende årsag til uro, smerter eller ændret adfærd hos borgeren. Derfor bør der også være fokus på sundhedsfaglige kompetencer i forhold til at forebygge voldsomme episoder.

Ledelsesfokus

En succesfuld forebyggelse af voldsomme episoder hænger sammen med en tydelig ledelsesmæssig prioritering af kompetenceudvikling og faglig refleksion, bl.a. i forhold til dokumentation. Det hænger også sammen med et systematisk og ledelsesprioriteret arbejde med arbejdsmiljø og sikkerhed på den enkelte arbejdsplads. Det ville styrke retningslinjerne med en præcisering af ledelsens overordnede ansvar for arbejdsmiljøarbejdet.

MED

Målgruppen for retningslinjerne er ledere og medarbejdere på bosteder og forsorgshjem. MED/arbejdsmiljøorganisationens rolle kunne med fordel tydeliggøres i vejledningen – ikke mindst i forhold til den betydning, som MED har for det organisatoriske og systematiske arbejde med at forebygge voldsomme episoder, fx i forbindelse med den lovpligtige arbejdspladsvurdering og i forhold til de retningslinjer, som parterne har aftalt, at de offentlige arbejdspladser skal udarbejde, jf. Aftale om trivsel og sundhed.

Metoder og redskaber

Det er meget anvendeligt, at der inden for hver metode eller redskab er anført, hvem målgruppen er. Det ville styrke materialet yderligere, hvis metoder og redskaber også kunne beskrives i forhold til: Formål, forudsætninger for anvendelse og effekt/dokumentation.

Da der kun findes relativt få voldsforebyggende metoder og redskaber, der er videnskabeligt undersøgt, er det også relevant at tydeliggøre i retningslinjerne ud fra hvilke kriterier metoderne og redskaber er udvalgt.

Den primære effekt af en metode eller redskaber hænger sammen med den kontekst, som den bliver anvendt i (herunder kultur og

værdisæt på arbejdspladsen) og kompetencerne hos dem, der anvender metoden.

Det ville være godt med en præcisering af, at det er afgørende, at der på arbejdspladsen er en fælles faglig forståelse af metoder og redskaber, som arbejdspladsen vælger at implementere og at alle medarbejdere er uddannet til at anvende disse.

Supplerende

Materialet er ret omfattende. Det kan være en udfordring i forbindelse med formidling af retningslinjerne, men også i forhold til implementering i praksis. Det er afgørende, at Socialstyrelsens formidlingsstrategi har fokus på, at understøtte arbejdspladserne i at omsætte retningslinjerne – gerne i kombination med tiltag, der allerede er i gang.

Afslutningsvis vil Dansk Sygeplejeråd gerne opfordre til, at der i bilag 3 om relevant lovgivning også henvises til arbejdsmiljølovgivning.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
Formand Dansk Sygeplejeråd